

af sig selv, at de Skoler, der ikke ere, som de bør være, ville heller ikke blive benyttede; er derimod en Skole stærkt benyttet, saa afgiver det Beviis for, at Underviisningen er tilfredsstillende, og saadanne Skoler kan Regjeringen eller Autoriteterne da ganske vist lade tilflyde Bidrag i Forhold til andre Skoler og i et til Elefantallet passende Forhold. Der blev endvidere af det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Hofstein) talt om Skolelærernes Kaldelse, og han meente da, at det ikke var saa ganske efter hans Dnsfte, saaledes som den nu fandt Sted; han fandt vel ikke, at der klæbde store Mangler derved, men han meente dog, at personlige Hensyn gjorde sig for meget gjældende. Det er allerede blevet udtalt af det ærede Medlem for Marhuus Amts 1ste Valgkreds (Winther), at skulle personlige Hensyn gjøre sig gjældende, er det dog bedre, at det skeer fra Communens Beboeres eller deres Repræsentanters Side end fra Amtsskolebirectionens Side. Jeg kunde ganske vist ogsaa ønske en Omordning med Hensyn til Skolelærernes Kaldelse, men jeg vilde da gaae i en anden Retning, den nemlig, at Communerne igjennem deres Repræsentanter fik Ret, ikke til at indstille, men til at vælge deres Skolelærere; allerhøjest kunde jeg ønske, at Communens Beboere kom til at udtale sig, hver Gang der skulde kaldes en Lærer, og navnlig derved, at de valgte nogle Mænd, som da igjen skulde vælge Læreren. Dette blev vel atter en af de Raadstueafsamlinger, som der er talt om, men jeg vilde dog ansee det for det Retteste, at dette skete. Forøvrigt kan jeg med Hensyn til Skolevæsenet i dets Heelhed, og navnlig med Hensyn til Præsternes og Provsternes Tilsyn dermed, ganske henholde mig til, hvad det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Bærtelsen) dervom udtalte ved Forhandlingen om Communalloven for Kjøbstæderne, at Provster og Præster — dog vel at mærke, ikke alle — ikke havde Hjerte for eller Forstand til ret at bedømme disse Forhold; dette, finder jeg, gjælder endnu mere med Hensyn til Folkehøiskolerne, og her kan jeg gjerne tage Amtmanden med. Det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Hofstein) kom ogsaa til at omtale Folketirken og sagde, at

den ikke havde sin Forsatning. Dette vil jeg dog tillade mig at modsig; jeg paastaer, at Folkerepresentationen har Ret til at behandle Kirkens Love, og at følgelig Kirken har sin Forsatning. Flere Medlemmer have udtalt sig om Amtmændenes Stilling i Amtsrådet. Jeg skal ikke gaae videre ind herpaa end blot erklære, at jeg hører til dem, der mene, at vi gjerne kunne undvære Amtmændene i det Hele, og deraf, at jeg mener, at man gjerne kunde være af med dem i deres Heelhed, følger, at jeg ogsaa maa mene, at man kan undvære dem i Amtsrådene; det feiler ikke, at der jo nok til Amtsråderne kunde findes juridiske Kræfter ligesaa gode, ja, fuldkommen saa gode som Amtmanden. Den ærede Indenrigsminister udtalte sig med megen Varme for at beholde Amtmanden, og han har jo ogsaa gjort Erfaringer i saa Henseende, idet han nemlig har været Amtsrådsmedlem i en længere Tid; men jeg følger mig overbevist om, at hvis han ikke havde kjendt Amtmanden, hverken i Amtsrådet eller andetsteds, saa vilde han nu have fundet, at Amtmanden meget godt kunde undværes i et Amtsråd. Af et andet Medlem fra Grenaa er Sognefogdernes Stilling bleven bragt paa Bane, og med Hensyn dertil skal jeg udtale, at jeg troer, at det, idetmindste i den Kreds, hvor jeg er kjendt, er et almindeligt Dnsfte, at man kunde blive Sognefogderne qvit, og at ved en passende Leilighed Communerådets Formand da kunde blive lønnet for det meget større Arbejde, som han derved vilde faae. Naar i sin Tid et Lovforslag dervom skulde komme for, glæder jeg mig overordentlig meget til at finde Bistand hos det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (Madsen), der, da han selv er Sognefoged, ikke maa kjende, hvad det er at være Sognefoged, og hvad Herredsfogden meest bruger Sognefogderne til. Da det ærede Medlem saa gjerne vil af med Amtmændene, saa antager jeg ogsaa, at han gjerne vil af med Sognefogderne. Jeg skal slutte hermed, idet jeg haaber at have opfyldt mit Løfte om at fatte mig i Korthed.

Madsen: Til den ærede sidste Talers Bemærkninger skal jeg svare, at jeg har tænkt meget over denne Sag om Sognefogderne og